

නව පසුබැමක අවදානමන් සමග කොටස් වෙළඳපොලවල් තිගැස්සෙයි

Signs of new recession throw stock markets into turmoil

බැරී ගෞ විසිනි

2010 ජූලි 01

ගෝලීය වෙළඳපොලවල මැමුලාසහගත වික්‍රාන්තිම් වලින් පසුව එක්සත් ජනපද ව්‍යාපාර වස්තු අගය ජුනි 30 දින යලිත් තියුණු ලෙස පහත වැටුනි. ස්පාංක්ස්ස්යේ රාජ්‍ය නය වර්ගීකරනය පහත දැමීමට සිදුවනු ඇති බවට මූස්ස් ආයෝජන සේවාව එදින කළ අනතුරු ඇගැවීමෙන් පසුව, ඔවුන් පෝත්ස් කාර්මික දරුණකය වෙළඳමේ අවසාන පැය අතුලත කඩා වැටුනි. 29 වන දින ඒකක 268 න් එනම් සියයට 2.7 කින් වැටුනු දරුණකය පසු දිනය තුළ නිමාව දුටුවේ තවත් ඒකක 96 න් හෙවත් සියයට .98 න් පහත වැටෙමිනි. එය දැන් පවතින්නේ 10,000 සීමාවට සැලකිය යුතු තරම් පහත 9,774 මට්ටමෙහි ය.

ජුනි 29 දැවැන්ත අලාභ විදීමන් සමග එක්සත් ජනපදයේ අනෙකුත් ප්‍රධාන දරුණකයන් ද නිමාවට පත්වීයේ තියුණු ලෙස පහත වැටීමෙනි. දෙවන කාර්තුවේ අවසාන දින දෙකෙහි කඩා වැටීමෙහි ප්‍රතිපලය වශයෙන් එක්සත් ජනපද වෙළඳපොලවල 2008 දෙසැම්බරයෙන් පසු නරකම කාර්තුව එය බවට පත්විය.

දෙවන දිනයටත් ආසියාවේ අලාභ හා යුරෝපයේ සුලු නැගීමක් වාර්තා විමෙන් පසුව එක්සත් ජනපදයේ දෙවන දින වැටීම සිදුවිය.

සම්මේලන මන්ධිලය වින ආර්ථික දරුණකය පිළිබඳ පෙර තිබු සියයට 1.7 තක්සේරුව අප්‍රේල් මාසය සඳහා සියයට 0.3 දක්වා තියුණු ලෙස සංගේධනය කිරීමෙන් පසුව, 29 දින ආසියානු කොටස් වේගයෙන් පහත වැටුනි. එක්සත් ජනපද ආර්ථිකයේ අලස වර්ධන අනුපාතයත්, යුරෝපයේ සිදුකරන දරුණු ක්‍රියා වැඩිහිටුත් හමුවේ, නිෂ්පාදනය හා නිර්යාත තිරසාර කිරීමේ "වර්ධන මැමිම" ලෙස විනය ඉදිරියට එනු ඇතැයි ගෝලීය බැංකු හා ආයෝජකයෝ බලාපොරාත්තු වූහ. විනයේ පහත් සංඛ්‍යා ආසියාව හා ඉන් ඔබෙහි කම්පනයන් ඇති කලේය.

වෙසට්වු කැපිටල් එල්ල්ස් කළමනාකරන සහකරු ලෙන් බිඟුම් මෙසේ පැවසිය. "අප සිතු පරිදි

විනය, වර්ධන මැමිම නොවන්නේය යන කනස්සල්ලක් පැතිරෙමින් තිබේ. විනයේ වර්ධන මැමිම අපගේ ප්‍රය්‍රි වලින් අප ඉවතට ගනු ඇතැයි යන්න බොහෝ ආයෝජකයන් තුළ තිබු සිහිනයයි. නිසැකවම මෙම උදෑසන දකින්ට ලැබුවෙන් එම කිරී බඳුනේ මැස්සෙකු සිටින බවයි.

ඡැන්හයි ප්‍රධාන කොටස් දරුණකය සියයට 4.3 න් පහත වැටී මාස 14 තුළ අඩුම අගය වාර්තා කළාය. ජපානයේ තික්කේ කොටස් දරුණකය සියයට 1.3 ද දකුණු කොරියාවේ කොස්පී සියයට 1.4 ද හොංකොං හැන් සෙන් සියයට 2.1 ද වැටී ගියේය.

වික්‍රාන්තිම් යුරෝපයට ද පැතිර හියේය. විනය මන්දගාමී විම පිළිබඳ තිගැස්ම, යුරෝප කළාපයේ බැංකු, යුරෝපීය මහ බැංකුවෙන් ලබාගෙන ඇති යුරෝපීයියන 440 වන ඒකක අවුරුදු නය ගෙවීමේ අවසන් දිනය 29 දිනට යෙදී තිබීමේ කාරනය මෙන්ම ක්‍රියා පියවරයන්ට කම්කරු පන්තිය දක්වන ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳ කනස්සල්ල සමග සම්පාත විය. 29 දින ස්පාංක්ස්ස්යේ කොටස් සියයට 5.5 න්ද ප්‍රන්සයේ සියයට 4 න්ද ජර්මනියේ සියයට 3.3 න්ද වැටුනි.

29 දින තියුණු ලෙස පහත වැටුනු ඇගයකින් විවෘත වූනු වෝල් විදිය, සම්මේලන මන්ධිලය පාරිහෙළික විශ්වාසය පිළිබඳ දරුණකය මැයි මාසයේ පැවති 62.7 සිට ඒකක 10 න්ම පහත ගිය බව වාර්තා කිරීමන් සමග, තවදුරටත් පල්ලම් බැසිය. ආර්ථික විශ්ලේෂකයන් අභේක්ෂා කලේ දරුණකය සුලු වශයෙන් වැටෙනු ඇති බවය.

බදාදා වන විට එක්සත් ජනපද ආර්ථිකය පිළිබඳ තව තවත් නරක තොරතුරු වාර්තා විය. වැටුප් ලේඛන පිළිබඳ ස්වයංක්‍රීය යෝං දත්ත සැකසුම්කරුවෙකු වන ඒවා වාර්තා කලේ ජුනි මාසය සඳහා පුද්ගලික අංශය නිර්මානය කර ඇත්තේ නව රැකියා 13,000 පමනක් බවයි. ආර්ථික විශ්ලේෂකයන් බලාපොරාත්තු වූහේ එම මාසය සඳහා එය රැකියා අවස්ථා 60,000 ක් නිවේදනය කරනු ඇතැයි කියාය.

මෙම සියලු දත්ත පෙන්වුම් කරන්නේ රැකියා ආර්ථික “ප්‍රතිප්‍රාජ්‍යත්වය” පිළිබඳ අධ්‍යාපන තත්ත්වයයි. බලාපොරාත්තු සූන් කරන පාරිභෝගික විශ්වාසය හා රැකියා අවස්ථා පිළිබඳ දත්ත සමග අත්වැළේ බැඳුගත් නිවාස අලෙවියේ මැත පරිභානිය, එක්සත් ජනපද ආර්ථිකයේ සියයට 70 කට දායක වන පාරිභෝගික විශ්වාසයේ ගක්තිමත් පහැදින්වීමක් සිදුකරනු ඇති බවට පැවති අලේක්ඡා භාග කළේය. යුරෝපීය බැංකුවල දිග්ගැස්සෙන අරුමුදය, තය පද්ධතියේ අප්‍රති හිරවීමක් හා යුරෝපීය ආර්ථිකය මන්දගාමී වනු ඇතැයි යන රිනාත්මක බලාපොරාත්තු දැල්වය. විනයේ වර්ධනය පස්ස ගැසීම පිළිබඳ සලකුනු, විනය මූලිකත්වය ගත් ආර්ථික ප්‍රත්ජ්‍යාවනයේ අලේක්ඡාවන්ට වලකපයි.

ජ්‍යෙනි 27 දින නිමාවට පත්වූ ඒ 20 සමුළුව මූල්‍ය වෙළඳපොලවල තිශේෂම වැඩිකලා පමණි. සමුළුව විසින් සලකුනු කළ යුරෝපය මූලිකත්වය ගත් මූල්‍ය ක්ෂේපාදු වෙත හැරීම, අපනයන වෙළඳපොලවල හා පොදු ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වයේ ගෙල සිර කිරීමට පමණක් තුළුදෙනු ඇති විරිකියාව තවදුරටත් වැඩිවීම, පාරිභෝගික වියදම් හැකිලියාම පිළිබඳ අඟුහ සලකුනාකි.

ඒ අතරම, ආර්ථික අරුමුදය සමග පොරඛදන ඒකාබද්ධ මූලෝපායක් මත කිසිදු ජාත්‍යන්තර එකත්වයක් නොමැතිකම ද සමුළුවෙන් සලකුනු කෙරිනි. විශ්වාසයේන්ම ක්ෂේපාදු පියවර ගැනීමේ කාල වකවානුව මත එක්සත් ජනපදය හා ජ්‍යෙනිය අං පටලවාගෙන සිටියි.

මිඛාමා පාලනාධිකාරය, රැකියා අවස්ථා හෝ මිලියන 15 වන රැකියා විරහිතයන්ට සහන සැපයීම සඳහා පියවර ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර, රටපුරා ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය හා තගර බංකාලොත්කමේ අද්දර වැනෙමින් රැකියා හා සේවා දරුනු ක්ෂේපාදුවකට ලක් කර තිබිය දී පවා, කෙසේවත් නොසැහෙන එහි උත්තේෂ්ක පියවර සමාන ලෙස යොදවන්නේ නැතු. ඒ සමගම, රින ආර්ථික වර්ධනයක් හා ගෝලීය අවධමනයක් කර අවකිර්න වනු ඇතැයි යන හිතිය නිසා, සමාජ ක්ෂේපාදු පැනවීමේ අවකාශය බාලකරන ලෙස එය, ජර්මනියට හා සමස්තයක් ලෙස යුරෝපයටම බලකරමින් සිටියි.

අරුමුදය වෙනුවෙන් ගෙවීමේ වගකීම කමිකරු පන්තිය මත පටවන දරුනු පියවර සඳහා බැංකු හා මූල්‍ය වෙළඳපොලවලින් ඉල්ලීම් කෙරෙන අතරම වැඩින සමාජ නොසංසුන්තාවය පිළිබඳ ඉඩ ප්‍රස්ථා ගැන ද ඔවුනු කනස්සල්ලට පත්ව සිටියි. ග්‍රීසියේ තවත් එක් දින මහා වැඩි වර්ෂනයක් හා 29 දින මැඩිරිඩ් මහාමාරු වසා දැමුනු ප්‍රවාහන කමිකරු වර්ෂනය ද වෙළඳපොලවල තැකිගැනීම කියුනු කළේය.

“ද්විත්ව සංඛ්‍යා” පසුබැමක හැකියාව ගැන අර්ථික විශ්වේෂකයන් වැඩි සංඛ්‍යාවක් අනතුරු අගවති. 30 දින ලොස් ඇන්ජ්‍යලිස් වයිමිස් පත්‍රය මූඩ්ස් විශ්වේෂක ප්‍රධාන අර්ථාස්ථානු මාර්ක් සැන්චි උපුටා දැක්විය. “අප යලින් පසුබැමක් තුලට ප්‍රහාර යම්න් සිටින බවට සිත් පාරවන ඉහළ හැකියාවක් පවතියි. අප යලි ලිස්සා ගියෙන් ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිචාරයක් ලැබිය නොහැකිවනු ඇත. ප්‍රතිචාර දැක්වීමට තරම් අපට සම්පත් ඇත්තේ නැතු.”

“තෙවැනි අවපාතය” යන ශීර්ෂය යටතේ පසුගිය 28 දින නිවියෝර්ක් වයිමිස් පත්‍රයේ තිරුවක අර්ථාස්ථානු පෝල් කාග්මාන්, දුර්ලභ මූදල් හා ක්ෂේපාදු පිළිවෙත් වෙත හැරෙන ආන්ඩ් පට්ටාගසමින් මෙසේ ප්‍රකාශ කළේය. “අප දැන් සිටින්නේ තුන්වන අවපාතයේ එලිපත්තෙහි බවට මම සැක කරමි. මෙම තෙවන අවපාතය, ප්‍රථම කොටම ප්‍රතිපත්ති අසාර්ථකත්වයක් වනු ඇත. අඩුම තරමින් ඉතාම මැතක, එනම් පසුගිය සති අන්තයේ පැවති දුර්ලභ හාවය අන්තයටම ගෙනඳා ඒ 20 සමුළුවේදී මෙන්, ලේඛකය පුරාම ආන්ඩ් සැබැං තර්ජනය අවධමනය වන කළ, උද්ධමනය පිළිබඳව තරක් කරන අතර සැබැං ගැටුපුව නොසැහෙන වියදම් කිරීම වන කළ, පමි තදකර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව දේශනා කරති.”

කාග්මාන් 1930 ගනන්වල අත්දැකීම් ගැන කථා කරයි. අවපාතය බොහෝ දුරට අවසන්ව ඇතැයි විශ්වාසයට ගනිමින් රැස්වෙල්ට්, 1936 මූල්‍ය ක්ෂේපාදුවට හැරීමේ ප්‍රතිපලය මූල්‍යේ 1937 හා 1938 යලි කැරකි ආ පිරිහිම බව ඔහු සඳහන් කළේය.

දනේශ්වර බුද්ධිමතෙක් ලෙස කාග්මාන් බැයැරුම්ව සැලකිල්ලට නොගන්නේ, සුලභ මූදල් ප්‍රතිපත්තියක් හා කෙතිසියානු උත්තේෂ්ක පිළිවෙත්, ලේඛක දනවාදයේ බහුවිධ ප්‍රතිවිරෝධයන් තුළ දැන්, ක්ෂේපාදු පිළිවෙත් වළට වඩා ගක්කතාවක් අන්තර්ගතකර නොගන්නා බවයි. ලේඛක බැංකු පද්ධතියේ වැඩි කොටසක් බංකාලොත්වී තිබියදී එය, තව තවත් මූදල් අව්‍යුත් ගැසීමෙන් නුදෙක් පැලැස්තර ගැසිය නොහැකි අරුමුදයක් වී ඇතැයි යන්න එක් දෙයකි.

ඉතිරිව ඇති පැරනි සමාජ ප්‍රතිසංස්කරන බිඳී විසුරුවා හැරීමේ හා කමිකරු පන්තිය සුරාකුම උත්සන්න කිරීමේ වෙළඳයික අවශ්‍යතාවක් මූල්‍ය ප්‍රහාර පටතින්නේ යම්සේ ද කමිකරු පන්තියට ද කමිකරු බලය හා සමාජවාදය සඳහා සටන් වදින විප්ලවාදී මූලෝපායක් මත පිහිටාගැනීම මගින් එයට දැනුවත්ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ වෙළඳයික අවශ්‍යතාවක් එලෙසම පටතියි.

